

Střední
Zdravotnická
Škola
Pardubice

Kultura obecné vymezení a dělení

Autor: Mgr. Václav Štěpař

Vytvořeno: září 2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdelávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední
Zdravotnická
Škola
Pardubice

Křesťanství

Autor: Mgr. Václav Štěpař

Vytvořeno: listopad 2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

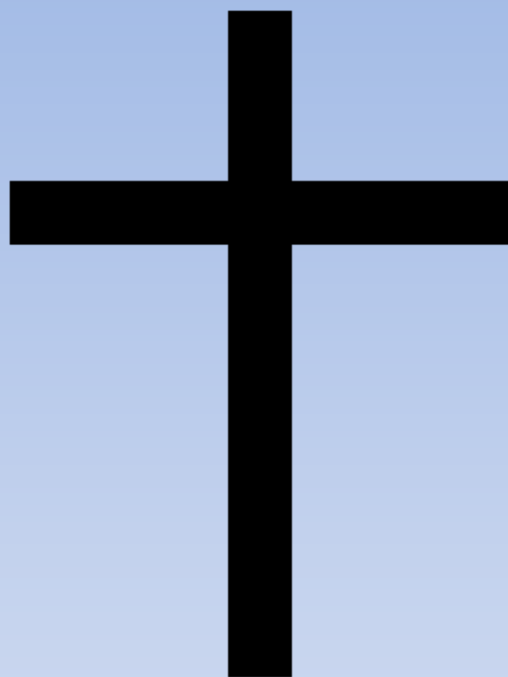
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ANOTACE

- **Kód DUMu:** VY_6_INOVACE_3.ZSV.6
- **Číslo projektu:** CZ.1.07/1.5.00/34.0851
- **Vytvořeno:** listopad 2012
- **Ročník:** 3. ročník – střední zdravotnická škola (RVP-ZA)

Vzdělávací oblast	Společenskovědní vzdělávání
Vzdělávací obor	Základy společenských věd
Tematický okruh	Kulturní antropologie

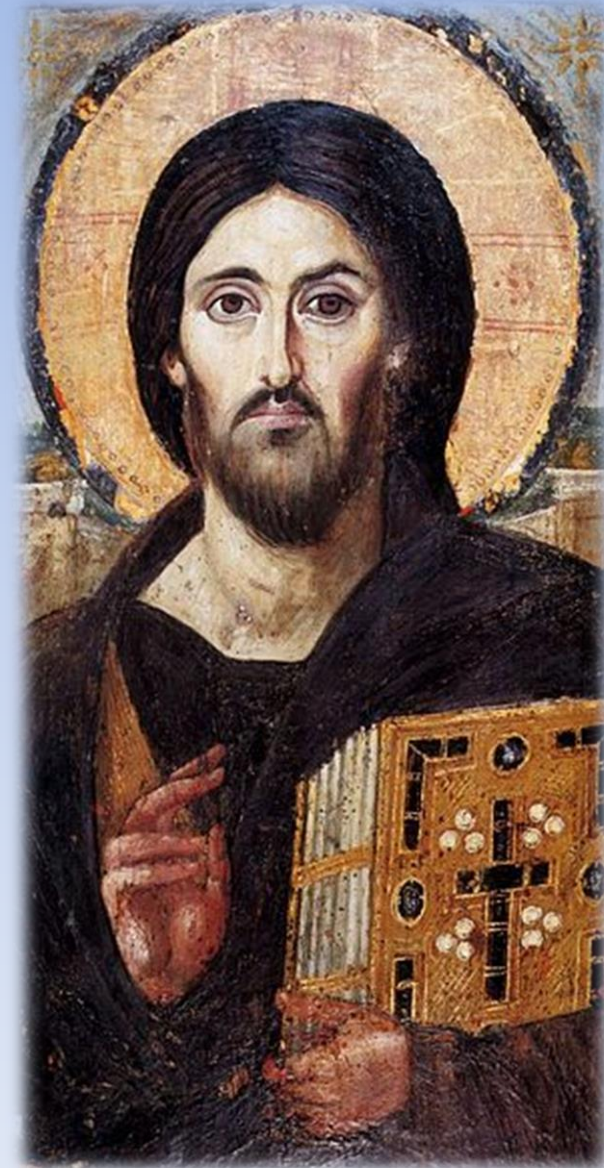
- Studenti se seznámí s historií křesťanství, základními ideovými východisky a principy. Osvojí si základní znalosti Bible.

KŘEŠŤANSTVÍ

Obecná charakteristika

- lat. *christianus* , řec. *christos* = pomazaný.
- zhruba 2 mld. věřících na všech kontinentech – nejrozšířenější náboženství.
- křesťanství je **monoteistický systém** – víra v jednoho boha.
- **příslušnost** ke křesťanství není **dána** původem nebo narozením, jako tomu je např. u židů a muslimů, ale **křtem**.
- křesťanství vzešlo z judaismu.
- křesťanství vychází z učení a života **Ježíše Krista Nazaretského**.

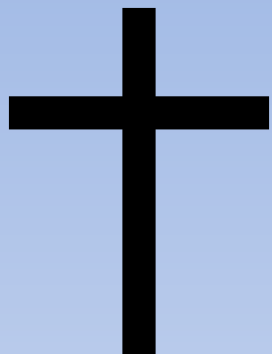
Obecná charakteristika

- základem křesťanství je tvrzení, že Bůh - **tvůrce všeho existujícího** - seslal lidem svého syna, **Ježíše Krista**, aby je **vykoupil** svou smrtí na kříží z **věčného zatracení**, do kterého upadli vinou prvních lidí, **Adama a Evy**.
- **pozemský život** chápe jako přípravu na život **skutečný – posmrtný**.
- **Kristovi následovníci** v čele s apoštoly **šířili učení** tom, že Bůh Ježíše **vzkřísil z mrtvých**.
- **vznikaly obce věřících**, nejprve v Jeruzalému a židovského prostředí, později i v prostředí pohanském v celé římské říši.
- pro **věřící v Krista** se ujal název **křesťané**.

Pro šíření křesťanství měly velký význam tyto události:

1. roku 313 římský císař Konstantin *tzv. ediktem milánským* zrovnoprávnil křesťanství s jinými náboženskými systémy.
2. na přelomu 4. a 5. století přeložil Jeroným Bibli do latiny – tento překlad se jmenuje *Vulgáta* a vycházejí z něho překlady do dalších jazyků.

Hlavní křesťanské symboly

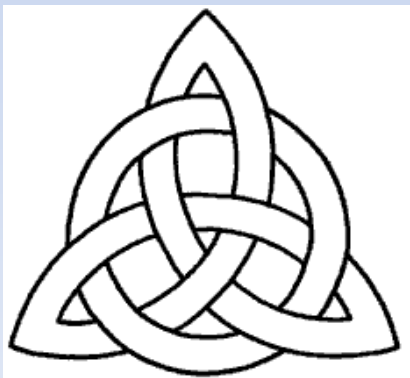
KŘÍŽ

- nejznámější křesťanský symbol.
- vychází ze způsobu Kristova umučení.
- z jednoduchého kříže byla odvozena řada dalších podob – papežský, svatopeterský, pravoslavný apod..
- V západní společnosti je kříž často nošen i jako běžný šperk bez náboženského významu.

ICHTUS - RYBA

- Mnoho Kristových učedníků bylo rybáři.
- Kristus nazýval apoštoly *rybáři lidí*.
- Tento symbol spíše v archaických dobách, dnes již tolik ne.

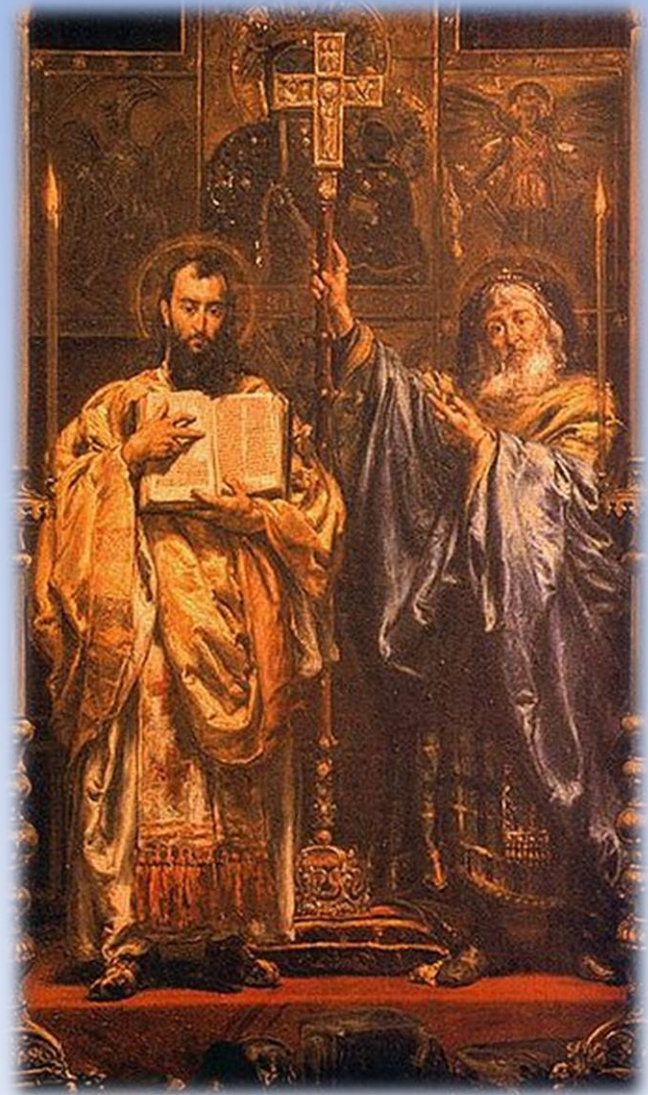

TRIQUETRA

- latinské slovo pro "trojhranný,,.
- starobylý symbol Trojice - tři navzájem protkané oblouky, symbolizující to, že Otec, Syn a Duch svatý jsou tři rozdílné a stejné osoby a zároveň jeden nedělitelný Bůh.
- Symbol byl nejdříve užíván jako pohanský symbol v keltském náboženství.

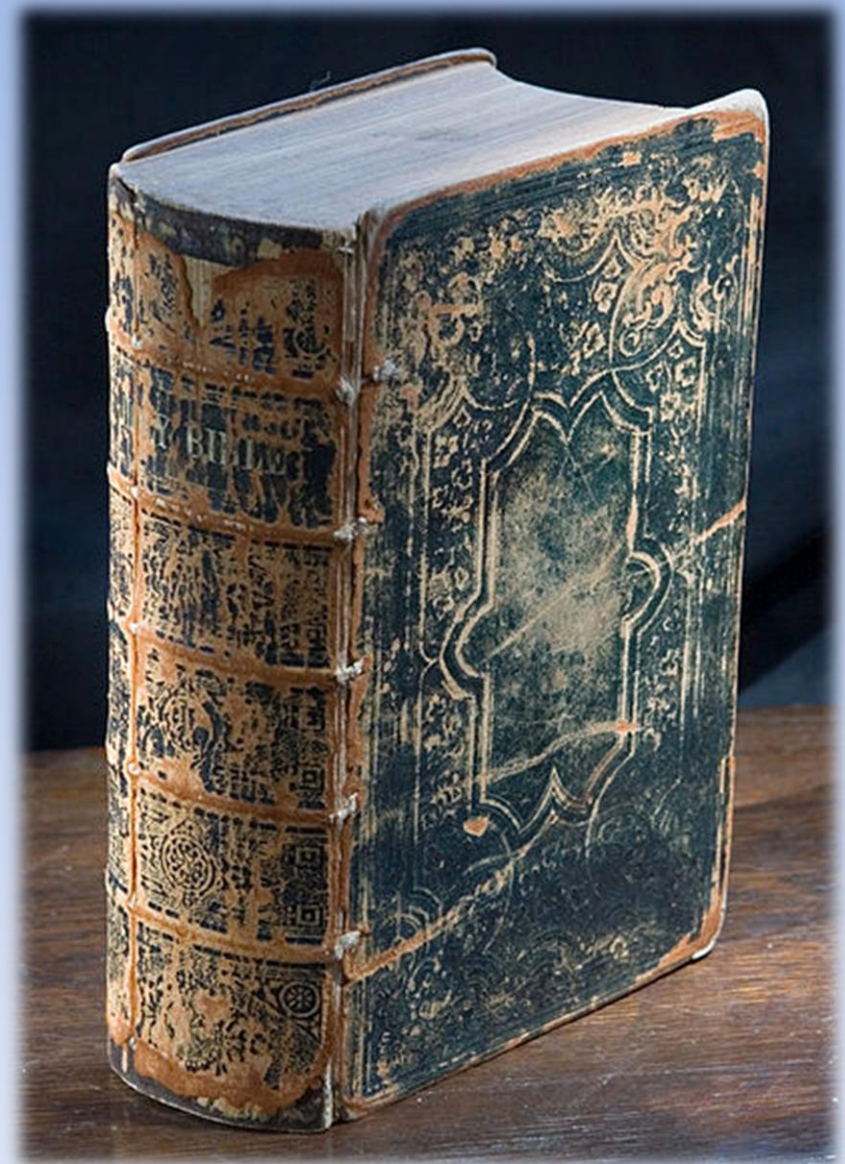
Křesťanství v českých zemích

- v 9. století na území Velké Moravy přicházejí církevní bratři **Konstantin(Cyril) a Metoděj.**
- Na VM je vyslal byzantská císař **Michael III.** na přímou žádost velkomoravského knížete **Rastislava,** který chtěl pomocí křesťanství ochránit VM proti vlivům Franské říše.
- Bratři přišly během **května roku 863.**
- Přinesli **jazyk staroslověnštinu** a **písmo hlaholici** – možnost prvních překladů církevních textů.
- Obyvatele VM začali přijímat křest – křesťanství se začalo šířit – proces ***christianizace.***

BIBLE

- *ta biblia* – knihy.
- nejhodnotnější lit. Památka.
- někdy též Písmo svaté nebo Písmo.
- vychází z ní *křesťanství* i *judaismus*.
- soubor liturgických, právnických i historických textů.
- 66 knih, tisíc stran.
- vznikala 1600 let, 60 generací, 40 pisatelů.
- psána v Africe, Asii a Evropě.
- byla psána třemi jazyky– hebrejsky, aramejsky, řecky.
- v období renesance přeložena do mnoha jazyků.

2 části Bible

Starý zákon Nový zákon

Starý zákon

- 12. st. př. n.l..
- základ judaismu - židovského náboženství.
- řídí se jím židé i křesťané.
- Obsahuje názory na svět a člověka.

Obsahuje

- a) Pět knih Mojžíšových (Tóra, Pentateuch).**
- b) Knihy proroků.**
- c) Knihy básní.**

Starý zákon – Pět knih Mojžíšových

1. **Genesis** – kniha zrodů – obsahuje mýty o stvoření světa, o Adamovi a Evě, o Kainovi a Ábelovi, o potopě světa, o stavbě babylonské věže.
2. **Exodus** – útěk židů z egyptského zajetí, o narození a životě Mojžíše.
3. **Leviticus** – židovské zákony, tradice, vznik Izraele, hora Sinaj atd., smlouva s Bohem.
4. **Numeri** – o stavbě Chrámů, sčítání lidu atd..
5. **Deuteronomium** – opakování dějin Izraelitů, Mojžíš připomíná lidu jeho dějiny.

Starý zákon – Knihy proroků

- líčení historických událostí a životy proroků.
- prorok = mluvčí lidu.
- proroků bylo 36.
- Nejznámější Izajáš a Jeremiáš.

Starý zákon – Knihy básnické

- Lyricko-epické skladby.

Knih Job – příběh nespravedlivě odsouzeného a trpícího muže, úvaha o smyslu života a člověka.

Příslaví – stará egyptská přísloví o morálce a víře. autor král Šalamoun

Píseň písní – milostná, intimní lyrika.

Žalmy – náboženské písně, autor král David, nejdříve obsahují bědování, poté víru v boha.

Nový zákon

- vznikl v 1. století n. l .
- křesťanská část Bible.
- vypráví o Kristově životě a náboženských představách raného středověku.
- obsahuje: **evangelia, skutky apoštolů, epištoly a Zjevení sv. Jana.**

Evangelia

- evangelium = radostná píseň.
- texty kratšího rozsahu.
- autoři: Marek, Matouš, Lukáš, Jan.
- vyprávění o Kristově životě, smrti a zmrtvýchvstání a jeho učení.
- v jednotlivých evangeliích často rozdílly.

Skutky apoštolů

- Apoštol = šířitel víry, celkem 12.
- Popsáno šíření křesťanství mez židy i pohany.
- Apoštolové Pavel a Petr.

21 epištol

- Epistula = dopis.
- Biblický úryvek čtený během bohoslužby.

Zjevení sv. Jana - Apokalypsa

- Polomytický spis o konci světa a posledním soudu.
- Adresováno církvím v Asii.
- Vyložena budoucnost, která nás čeká.
- Kontroverzní spis, mnoho výkladů.
- Má příznivce i kritiky.

Ověření

1. Kdy vzniklo křesťanství?
2. Z jakého tvrzení křesťanství vychází?
3. Jmenujte křesťanské symboly.
4. Jak se dostalo křesťanství do Čech?
5. Na které 2 hlavní části se dělí Bible a kdo z nich vychází?
6. Kterými jazyky je Bible psána?
7. Co je obsahem 5 knih Mojžíšových?
8. Co byla evangelia a kdo je psal?

Odkazy a zdroje

Obrázky

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Christian_cross.svg – slide 1.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Spas_vsederzhitel_sinay.jpg – slide 2.

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:Family-bible.jpg> – slide 6.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Cyril_and_Methodius.jpg – slide 5.

DĚKUJI ZA POZORNOST.